

כב' השופטת חני שירה

בפני

המבקשים

1. ק. א
2. נ. א (קטינה)
3. א. א (קטינה)

נגד

המשיב

א. א

החלטה

הבקשה:

1. עניינה של החלטה זו בהכרעה במזונות זמניים, לאחר דיון ראשון, **לשתי קטינות**: נ' כבת **8 וא' כבת 4** (להלן: "**הבנות**") מאביהן.
2. התובעת 1 היא אם הקטינות (להלן: "**האם**"), הנתבע, אביהן (להלן: "**האב**").

הרקע העובדתי:

3. בהחלטה זמנית טרם דיון ראשון, בהסתמך על כתב התביעה, כתב ההגנה, הבקשה למזונות זמניים והתגובה לבקשה, **נקבעו מזונות זמניים לשני הקטינות בסכום של 3,000** ש"ח לחודש. בנוסף חויב המשיב במחציות גן/צהרון והוצאות רפואיות חריגות. קיצבת המל"ל התווספה לדמי המזונות ונקבע כי תשולם לידי אם הקטינות.
4. דיון ראשון התקיים ביום 18/12/2014. בדיון עודכן בימ"ש כי הצדדים התגרשו, מינו אקטואר לעניין חלוקת רכושם. בפסק דין של בית הדין הרבני מיום 10/12/2014 ניתן תוקף להסכמותיהם, בהתאם להמלצות העו"ס בתסקיר מיום 15/09/2014, **לקיים משמורת משותפת על בנותיהם**.
5. הצדדים נותרו חלוקים בהתייחס לסכום המזונות שעל המשיב לשלם עבור הבנות.
6. בעוד האב סבר שהסכום הזמני שנקבע, דהיינו 3,000 ש"ח צריך להשאר כסכום קבוע, עמדה האם על כך שיתווסף סכום נוסף בגין 40% עבור תשלום מדור. עוד התברר בדיון כי בכל ההוצאות החינוך והרפואה מתחלקים הצדדים בחלקים שווים. לטענת האב גם הוא רוכש עבור הבנות ביגוד, ציוד לבי"ס ומספק לבנות תרבות וחופשות.

דיון והכרעה:

7. על אף טענות המבקשת בדיון כי לא נקבעה משמורת משותפת, מצאתי שלא כך הוא. ביה"ד הרבני נתן תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים לפיהן משמורת הבנות תהיה משמורת בהתאם להמלצות עו"ס לשכת הרווחה מיום 15/09/2014.
8. קריאת ההמלצות מלמדת כי ההמלצה היא על משמורת משותפת של שני ההורים, **כאשר הבנות יהיו אצל האם בימים א',ג',ה' ואצל האב בימי ב',ד'**, סופי שבוע לסירוגין. לסירוגין חלוקה שווה בחגים ובחופשות.
9. מכאן שבמשמורת משותפת אנו עוסקים. החלוקה של הימים היא בעדיפות מספרית מסוימת אצל האם.
10. **הכנסות הצדדים כפי שעולה מתלושי המשכורת שצורפו לכתבי הטענות הן כ-9,000 ש"ח נטו – האב כ-6,700 האם. לטענת האב משכורתה של האם הועלתה לאחרונה לסכום של 7,500 נטו.**
11. **האם משלמת שכר דירה של 4,000 ש"ח לחודש. כך גם האב אשר נותר לגור באותה דירה בה התגוררו הצדדים בצוותא.**
12. הערכאות הדיוניות, קרי בתי המשפט לענייני משפחה וערכאות הערעור נדרשו להכרעות במצב של משמורת משותפת או במצבים של חלוקת זמנים שווה או קרובה לכך. המסקנה מהפסיקה היא שלא חל שינוי במהותו של החיוב. דהיינו הדין הדתי, החל על פי חוק, ממשיך לחול, כל עוד לא שונה המצב על ידי המחוקק. **אלא שיש להפחית את גובה החיוב, גם לא במשמורת משותפת.**
13. פסקי דין מנחים בסוגייה ניתנו על ידי ערכאת הערעור בחיפה, בתל אביב ולאחרונה גם במחוז מרכז. בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו בערעור על בית המשפט למשפחה פסק **בתיק 318/05 מיום 30/01/06** [פורסם בנבו] כי המשמורת המשותפת הביאה להכרה שיש להפחית בגובה החיוב ובהיקפו אך לא במהותו. בפסק הדין נקבע כי משמורת משותפת מצדיקה בדרך כלל הפחתה של כ-25% מדמי המזונות שהיו נפסקים אילו המשמורת הייתה נתונה באופן בלעדי בידי האם. בימ"ש שם קבע כי אין להפחית בהוצאות המדור. עוד נקבע שם כי: **שיעור ההפחתה במזונות האב במקרים של משמורת משותפת, ייעשה בכל מקרה ונסיבותיו תוך איזון ראוי בין מכלול הגורמים**

לרבות, גובה הכנסות שני ההורים; רמת החיים לה הורגלו הקטינים; צרכי הקטינים ועוד כהנה וכהנה.

14. בהמשך תוך איזכורו של פסק דין זה קבע כב' השופט זגורי מבית המשפט לענייני משפחה בטבריה בתמ"ש 21460-06-10 מיום 24/02/2011 כי בנסיבות בהן הכנסות הצדדים 4,240 ₪ לאם ו- 6,500 ₪ לאב, פוטנציאל ההשתכרות מנכסים, עובדת המשמורת המשותפת והעובדה שהאב משלם מחצית מהוצאות החינוך ומחצית מעלות הביגוד והנעלה כי על האב לשלם עבור שלושת הקטינים מדי חודש סך של 2,500 ₪ (המורכבים מהשתתפות במדור בשיעור של 1,000 ₪ בחודש ועוד 1,500 ₪ בחודש בגין הוצאות הכלכלה) כל זאת בנוסף למחצית מהוצאות החינוך והחוגים, מחצית הוצאות רפואיות וכן מחצית הוצאות ביגוד והנעלה, תספורת ופנאי. בימ"ש הדגיש שם כי הסכום הנמוך שנקבע בפסק הדין לעיל יעמוד בעינו כל עוד ובמידה והצדדים ימשיכו לנהוג במתכונת ההסכם ובכלל זה משמורת משותפת (לרבות חלוקת זמן בהתאם למפורט בו).

15. כב' השופט יהורם שקד מבית המשפט לענייני משפחה ברמת גן בתמ"ש 1745-11-13 ו- 1781-11-13 מיום 17/08/2014 חזר על הקביעה כי הדין הדתי עדיין חל וכי החובה לשאת בצרכיהם ההכרחיים של קטינים עד גיל 15 חלה במלואה על האב, על פי דינו האישי של האב – הדין העברי, כפי שפורש על ידי ביהמ"ש העליון, ואמר כי אין הדין העברי מטיל חובה על האב לשלם לידי האם עבור צרכים אלה כברירת מחדל, תוך התעלמות מנשיאתו הישירה בצרכי הילדים. לפיכך נקבע כי לצורך הכרעה בעניין חיוב האב במזונות יש להביא בחשבון, כי האב נושא בחלק מצרכיהם של הילדים – עת הילדים שוהים אצלו – באופן ישיר. ולעניין זה יש להבחין בין אב שאינו רואה את ילדיו כלל או לעתים נדירות בלבד, לעומת מצב בו הילדים שוהים מחצית זמנם בבית האב וניזונים ממנו. ביהמ"ש שם העריך את צרכי הקטינה בסך של 1,400 ₪ בחודש (לא כולל מדור, גן והוצאות רפואיות וחינוכיות חריגות). ובהתחשב בהלכה המנחה של בית המשפט המחוזי בתל אביב לפיה יש לערוך בירור עובדתי של השאלה, כמה ייוותר בידי כל אחד מההורים לאחר תשלום המזונות שנפסקו, דהיינו בפער בין הכנסותיהם הפנויות של ההורים, שם נמצא כי מסתכם בכ – 10% לטובתו של האב, ביהמ"ש חייב את האב לשלם לידי האם בעבור מזונות הקטינה סך של 800 ₪ לחודש ובנוסף, האב חויב במדור בגובה 20% מדמי השכירות המשולמים על ידי האם (750 ₪ לחודש).

16. **גם בבית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע כב' השופטת גאולה לוי בתמ"ש - 24588-10-13** בפסק דין מיום 07/08/14 קבעה גם היא כי אדם חייב לזון את ילדיו הקטינים בהתאם להוראות הדין האישי החל עליו. בענייננו הוא הדין העברי. גם היא קבעה כי לחלוקת זמן שהייה של קטינים עם הוריהם ישנה השפעה על גובה החיוב הכספי במזונות אותו האב צריך להעביר לידי האם, הגם שאין לה השפעה עם עצם החבות העקרונית של האב לשאת באופן אבסולוטי בצרכים הכרחיים של הקטינים (שגילם נמוך מ- 15). שיעור ההפחתה במזונות האב במקרים של משמורת משותפת/חלוקת זמן

שוויונית, ייעשה בכל מקרה ונסיבותיו תוך איזון ראוי בין מכלול הגורמים לרבות, גובה הכנסות שני ההורים; רמת החיים לה הורגלו הקטינים; צרכי הקטינים ועוד. מאידך, נפסק בעבר, כי הוצאות המדור החלות על האב אינן פוחתות אך בשל העובדה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת, שכן עיקר ההוצאה בגין מדור – שכר דירה וארנונה – אינו תלוי במספר הימים בהם מתגוררים הקטינים בדירת האם. במקרה שם, מדובר ב-3 קטינים שכרה של האם עמד על 6,800 ש"ח של האב על 8,000 ש"ח כאשר הקטינים, ובפרט התובע 1, נמצאים אצל האב חלק משמעותי מהזמן נפסקו מזונותיו של קטין אחד בסכום של 900 ₪ לחודש. ושל שני האחרים בהתחשב בכך שהם לנים לילה אחד פחות בשבוע אצל האב, בסכום של 1000 כ"א, לעניין המדור מסכום של 3,000 ובהתחשב בכלל המנחה של הפחתת 25% מסכום המזונות במצב של משמורת משותפת נקבע חלקו של הנתבע במדור הקטינים בסך של 1,350 ₪ לחודש (450 ₪ לכל קטין). סה"כ חייבה השופטת לזון את האב שם עבור 3 קטינים בסכום כולל של 4050 ש"ח כאשר בנוסף חייבה אותו במחצית מעלויות של חוג אחד עבור כל קטין ומחצית מעלות של מחזור קייטנה אחד עבור כל קטין וכן במחצית הוצאות רפואיות חריגות של התובעים. קיצבת המל"ל נמסרה לאם הקטינים. ערכאות דיוניות נוספות הלכו באותו מסלול אך כל תיק ונסיבותיו.

17. ולאחרונה ערכאת הערעור בבית המשפט המחוזי מרכז **בעמ"ש 25027-02-14 מיום 28/12/2014 (לא פורסם)** חזרה על הקביעה כי חל הדין האישי על הוראותיו וכי חיוב אם במזונות ילדיה הקטינים על בסיסי עקרונות של שוויון וצדק לרבות התאמת הדין לתמורות חברתיות עניין הוא למחוקק לענות בו. ערכאת הערעור סבורה כי לא ניתן להתערב בעצם החיוב אלא בגובהו. מקום בו מצויים הקטינים במשמורת משותפת הרי שהאב זן אותם שעה שהם במשמורתו ועל כן יוצא הוא ידי חובת המזונות כלפיהם לפרק הזמן הזה. עובדה שיש לקחת בחשבון לעת פסיקת הסכום. חיוב מזונות קטינים צריך להעשות על דרך של איזון כלל הכנסות המשפחה מכל המקורות ובאורח פרטני- כל משפחה ונסיבותיה. כך, אין דינם של הורים ששכרם גבוה – והשתכרותם זהה או דומה, כדין הורים שרמת השתכרותם או זהה אך נמוכה ושנה אף עניינם של אב ואם אשר פער השתכרות משמעותי ביניהם.

18. בנסיבות שם, מדובר בשתי בנות קטינות בנות שש וחצי ושלוש. נקבע כי לצדדים היתה השתכרות שווה של כ-11,000 ש"ח לכל אחד מהם. משקבעה שם הערכאה הדיונית את צרכי המזונות לסכום של 2,600 ש"ח קבעה ערכאת הערעור כי ראוי להעמיד את שיעור החיוב של האב בשיעור של 50%, קרי 1,300 ש"ח לחודש, לשתיהן. ביהמ"ש אף הפחית את הוצאות המדור בשעור של 50% ולא 25% כמו ערכאת הערעור שבחיפה שכן שם היו פערים ניכרים בהכנסות הצדדים. באשר למדור עצמו בניגוד לחיפה הפחיתו את השתתפות האב ל-50% מהחיוב הרגיל שעומד על 40% וחייבוהו בסכום של 860 ש"ח, בלבד. לא קוזזה הקצבה מהמל"ל. לא שונה החיוב בגיל 15. בוטל החיוב לעת השירות הסדיר, מקום בו השתכרות ההורים זהה.

19. עיננו הרואות בתי משפט בצפון, דרום, מרכז, עקרונות הפסיקה הם: שעל אף שהדין האישי לא שונה ועניין הוא למחוקק לשנותו, יש משמעות לזמני שהייה של הקטינים אצל כל הורה, אב שמחזיק בילדים במסגרת של משמורת משותפת או בפועל בזמני שהייה משמעותיים, ממלא את חובתו על פי הדין האישי בהיותו נושא בחלק מצרכיהם של הילדים – עת הילדים שוהים אצלו – באופן ישיר. ובעקר כל תיק על פי נסיבותיו: הוצאות הקטינים, הכנסות הצדדים וחלוקת השהייה של הקטינים.
20. בנדון: השתכרויות ההורים אינן זהות ניתן לאמוד באופן גס כי יחס ההשתכרות בין הצדדים הוא כ-1/3 ו-2/3 גם בהתחשב בעובדה ששהיית הקטינות אינה זהה, ממש. לא אניח כי הוצאות הקטינות הינן מתחת המינימום של כ-1,400 ש"ח לקטינה. משכך ישא וישלם הנתבע 1,000 ש"ח עבור כל קטינה כולל הוצאות מדור.
21. בהתייחס למדור אשר 40% ממנו הינו בשיעור של 1,600 ש"ח לחודש ובהמשך לאמור בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז, ישא האב בסכום של 1,060 ש"ח (530 ש"ח לכל בת) סה"כ ישלם האב סכום של 3060 ש"ח (1530 ש"ח לכל בת).
22. האב ישא בנוסף במחצית ההוצאה עבור גן/צהרון.
23. כן ישא האב במחצית ההוצאה עבור תשלומי בייס והצטיידות לבי"ס בתחילת כל שנה בקיזוז המענק ממשרד החינוך/ביטוח הלאומי.
24. האב ישא במחצית עלות של חוג אחד לכל בת ומחצית קייטנות בקיץ בעלות מתנ"ס או קייטנה עירונית. כן ישא האב במחצית עלותם של שיעורי עזר עבור הקטינות.
25. בנוסף ישלם האב מחצית הוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות על ידי הביטוח הרפואי.
26. תחילתו של החיוב מיום 01/02/15. עד מועד זה תחול ההחלטה הזמנית.
27. דמי המזונות ישולמו עד ה-5 בכל חודש עבור אותו חודש מראש.
28. דמי המזונות צמודים למדד יוקר המחייה שבסיסו המדד שהתפרסם ביום 15/04/2014 והם יעודכנו מדי 3 חודשים, ללא הפרשי הצמדה למפרע.
29. קיצבת המוסד לביטוח לאומי תשולם לידי האם עבור הבנות, בנוסף.

30. הצדדים יודיעו תוך 15 ימים אם ניתן לתת פסק דין סופי בהתאם להחלטה הזמנית או ברצונם לקבוע התיק להוכחות.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ה, 06 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.

חני שירה, שופטת